

GIJS EN WALLY, BEDANKT!

Rek no NL42ABNA0562344500
tnv Stichting Bloemendaal Initiatief
met vermelding van "Gijs en Wally,
bedankt!"
is een Initiatief om een standbeeld
te plaatsen voor de twee Bankiers
van het Verzet, Walraven en
Gijsbrecht van Hall.

*Eerste schets van het beeld, Frans van der Ven, foto
Frans van der Ven, Augustus 2019*

*Van links naar rechts: Wally, Floris met kleine
Beppo, rechts Gijs voor de Zonnehof*

Zij brachten veel tijd in hun jeugd door in de Zonnehof op
de Bentveldsweg 102. Daar zal het beeld geplaatst worden,
aan de rand van de tuin, dus goed zichtbaar vanaf de weg,
(Pentislaan)

De Zonnehof was vanaf 1904 het vakantie huisje van de
familie van Hall. Hun moeder Nel schreef een verrukte
brief aan hun oma: het was een schattig huisje met kleine
ramen en blauwe balken.

Het was bedoeld voor bewoning zonder personeel. De
Patriciërs familie van Hall vond toch ruimte voor de
dienstmeisjes.

De zomers aan de Keizersgracht waar zij
woonden waren vooral in hete zomers
ongezond, er heerste soms zelfs malaria. Vanuit
de Zonnehof kon vader Aat makkelijk met de
elektrische tram (langs het huidige fietspad)
naar Amsterdam naar de aandelen beurs op
Beursplein 5. Aat was commissionair in
effecten.

Hij handelde onder andere in obligaties van de Russische Tsaar, leningen voor de aanleg van de Trans Siberië spoorlijn.

Nederland was gelukkig verschoond van de ellende van de Eerste Wereldoorlog. Daarna kwam in Rusland de Communist Lenin aan de macht. Hij verklaarde de obligaties van de Tsaar ongeldig. Dat was een klap voor de familie van Hall.

Ze waren genoodzaakt hun huis op de Keizersgracht te verkopen. Gijs forensde naar het Amsterdams Lyceum. Wally fietste naar het Kennemer Lyceum.

Zo werd de Zonnehof vanaf 1920 de hoofdwoning van de familie van Hall.

Er kwam aandacht voor de tuin, toen nog een zandvlakte met enkel duinbegroeiing. Er werd een tuinman in de arm genomen, Herman Groenendaal. Hij had dienst geweigerd. Dat was vlak na de 1^e

Wereldoorlog nog een misdaad. Herman werd gevangengezet. Hij ging in hongerstaking. Er werd voor zijn vrijlating gedemonstreerd. . Toe Herman vrijkwam kon hij geen werk krijgen hij stond als

communist als landverrader te boek.

Maar Aat van Hall nam hem in dienst.

Niet voor klusjes. Aat trok stevige

handschoenen aan en trok de

brandnetels uit. Nel en haar kleinste

zoon Beppo gingen met een

aardappelmesje de paardenbloemen in het gazon te lijf.

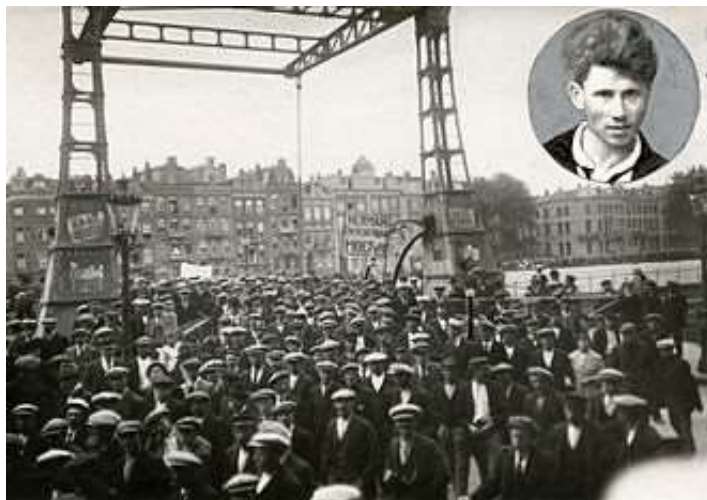
Herman kreeg de opdracht de tuin te

ontwerpen en beplanten. Hij

introduceerde elementen uit de

opkomende Engelse tuin architectuur.

Er kwamen tuinkamers op kleur,

verschillende nivo's verbonden met bakstenen muurtjes en trappetjes, een combinatie van formele elementen,- geschoren taxus hagen - en informele beplanting op kleur. Zelfs het insecten hotel, een stapel rottende takken, stamt uit die tijd.

Tijdens de crisis van de 30'er jaren kwam Aat opnieuw in de problemen. Vol enthousiasme had hij geïnvesteerd, en zijn klanten laten investeren, in de nieuwe Europese sprekende film techniek.

Deze zou de Europese cultuur stimuleren en zo een tegenwicht bieden aan de opmars van de

Amerikaanse 'sound film' de 'talking movies'. Helaas de nieuwe film zaak ging failliet. Aat moest zijn

baan als commissionair opgeven. Vanwege zijn zeer goede reputatie werd hij gevraagd als voorzitter

van de Vereniging van Effecten Handelaren, dus de beurs. Dit bleef hij totdat, tijdens de bezetting, de

Nazi's eiste dat alle Joodse effecten handelaren geroeyeerd werden. Hoezo, zei Aat, we hebben eigenlijk geen Joodse effectenhandelaren. Toen het Nazi bewind doorzette legde Aat zijn functie

neer. Zeventig Joodse effectenhandelaren kwamen in de kampen om.

Intussen hadden zijn zonen Gijs en Wally initiatieven genomen om gelden te verzamelen voor

mensen die door de bezetting in het nauw kwamen. Deze zouden uitgroeien tot een organisatie

geheten Nationaal Steun Fonds.

Het begon met de Zeemanspot, bedoeld voor gezinnen wiens kostwinner bij de Duitse inval buitengaats verbleven. Dit waren er 6000, vooral van de koopvaardij waartoe Wally zelf had behoord. Ook 144 gezinnen van de Marine ontvingen steun. Al gauw kwam er ook een 'Landrottenfonds', bedoeld voor onderduikers. Dat waren verzetsmensen die het te heet werd; mannen die weigerden te gaan werken

Duitse oorlogsindustrie. Ook Joodse onderduikers die zo weinig geld hadden dat ze geneigd waren zich vrijwillig bij de Nazi autoriteiten te melden. Net op tijd kwam voor hun de maandelijkse uitkering van het NSF.

Ook het verzet ontving steun. Drukkerijen van valse persoonsbewijzen.... Drukpers en papier voor het dagblad Trouw, Vrij Nederland en het Parool.

Waar kwam al dat geld vandaan? In de eerste plaats uit leningen beschikbaar gesteld door verschillende banken, nu gebundeld in ING en ABN AMRO. En dan ook promessen die de broers wisten buit te maken in De Nederlandse Bank, door een slimme wisseltruc. Spil was Cornelis Ritter uit Overveen.

Begin 1945 werd Wally opgepakt en gefusilleerd. In totaal werden 84 van de 2000 tellende NSF organisatie omgebracht. Gijs zette zijn werk door. Na de oorlog mocht hij, inmiddels een gevierde verzetsheld, alles van het NSF afwikkelen. Daarna werd hij Burgemeester van Amsterdam.

Hoe verging het intussen met de Zonnehof? Eerst werden Aat en Nel gedwongen te verhuizen, want de duinen werden afgezet als Sperrgebiet, voor het geval de Britten daar zouden landen.

Een jaar later toen de geallieerde aanval juist in Frankrijk werd verwacht kwam hun dochter, Hester Dufour, de zus van de Bankiers van het Verzet, in de Zonnehof wonen, met haar gezin. Ze nam Joodse onderduikers op, in kasten onder het schuine dak. Eén jongetje werd helemaal in het gezin opgenomen als 'tweeling' van het eigen kind.

Sinds 35 jaar is de Zonnehof in het bezit van de familie ter Borg. In 1998 komt de familie van Hall op bezoek in hun dierbare voormalige huis.

Zonnehof bewoonster Marlies ter Borg is initiatiefneemster van de actie
Gijs en Wally, Bedankt!

Het standbeeld zal geplaatst worden aan de rand van de tuin van de Zonnehof, duidelijk zichtbaar vanaf de Pentislaan. Een mecenas heeft zich garant gesteld voor een klein beeld. Wie bewondering en dankbaarheid voor de bankiers van het verzet met een genereus gebaar wil uitdrukken kan het beeld groter maken via [Rek no NL42ABNA0562344500](https://www.rek.nl/42ABNA0562344500) tnv Stichting Bloemendaal Initiatief met vermelding van "Gijs en Wally, bedankt!" Crowd funding voor kleine bedragen of VIP funding vanaf 1000 euro (met toevoeging email adres) Symbolische bedragen voor twee mannen die onder zeer zware omstandigheden en grote geheimhouding een half miljard in huidige prijzen bij elkaar brachten om 150.000 mensen door de oorlog te helpen. Tegenover de basisschool Aerdenhout-Bentveld komt een informatief Dijkje met hun verhaal. Het kost maar 5000 euro, wie biedt?

